

Ministeren

Udlændinge- og Integrationsudvalget
Folketinget
Christiansborg
1240 København K

Udlændinge- og Integrationsministeriet

Udlændinge- og Integrationsudvalget har den 25. januar 2022 stillet følgende spørgsmål nr. 223 (alm. del) efter ønske fra Mads Fuglede (V) til udlændinge- og integrationsministeren, som hermed besvares endeligt.

Spørgsmål nr. 223:

Vil ministeren svare på følgende vedr. indberetningspligten til myndighederne om chikane og radikalisering:

- a) Hvordan skal indberetningspligten forstås i forhold til hhv. en hovedbekymring og en supplerende observation/bekymring til hovedbekymringen, når indberetningspligten i sig selv ikke differentierer mellem dem?
- b) Skal der indsendes en indberetning for hver gang, centerpersonalet oplever en bekymring eller mærkbar ændring i udseende, adfærd og handlingsmønster etc. hos den radikaliserede?
- c) Hvordan hænger det sammen med, at Udlændingestyrelsen blot har registreret tre indberetninger om "mistanke om radikalisering" siden 2016 fra Udrejsecenter Kærshovedgård, jf. Udlændingestyrelsens indberetningstal om Kærshovedgård, når retsordfører for Socialdemokratiet Jeppe Bruus i artiklen "Fem terrordømte går frit rundt i Danmark: 'Vi kan ikke garantere, at de ikke begår terror'" fra bt.dk den 1. juni 2021 oplyser, at disse fem (herunder den somaliske Mohamad Geele, der i 2011 brød ind hos Kurt Westergaard og forsøgte at dræbe ham med en økse) bor på Kærshovedgård og har gjort det længe?
- d) Vil ministeren ikke mene, at der må forventes at være flere indberetninger fra Udrejsecenter Kærshovedgård end de tre?
- e) Midt- og Vestjyllands Politi har oplyst, at de løbende får anmeldelser og bliver tilkaldt i forbindelse med bekymring om radikalisering fra Udrejsecenter Kærshovedgård. Hvordan kan ministeren forklare, at disse hændelser er blevet indberettet til politiet, men ikke registreret som indberetninger?
- f) Såfremt, at indberetningspligten kan tilsidesættes eller erstattes af en politianmeldelse i sager om radikalisering eller voldelig ekstremisme, hvorfor er der så behov Udlændingestyrelsens indberetningsskema IN8 "Indberetning om chikane og/eller mistanke om radikalisering" eller indberetningspligten overhovedet?

30. marts 2022

Udlændinge- og
Integrationsministeriet

Slotsholmsgade 10
1216 København K

Tel. 6198 4000
Mail uim@uim.dk
Web www.uim.dk

CVR-nr. 36977191

Sags nr. 2022 - 1632
Akt-id 1905027

Svar:

Udlændinge- og Integrationsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet bidrag fra Udlændingestyrelsen, der bl.a. har oplyst følgende:

”1. Udlændingestyrelsen er ansvarlig for at tilvejebringe og drive indkvarteringssteder for asylansøgere m.fl., jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 5. I praksis driver en række indkvarteringsoperatører disse steder på vegne af styrelsen. Driften er reguleret i årlige operatørkontrakter mellem Udlændingestyrelsen og de enkelte indkvarteringsoperatører, hvoraf det fremgår, hvilke opgaver operatørerne skal udføre.

Det fremgår af operatørkontrakterne, at der er nultolerance over for enhver form for kriminalitet og uhensigtsmæssig adfærd på indkvarteringsstederne. Det fremgår endvidere, at indkvarteringsoperatørerne skal politianmelde alle former for kriminalitet og mistanke om kriminelle forhold på indkvarteringsstederne, og at operatørerne skal underrette det lokale politi om enhver mistanke om radikalisering blandt beboere og udefra kommende personer, som opsøger indkvarteringsstederne. Endelig fremgår det, at indkvarteringsoperatørerne skal indberette alle former for kriminalitet samt alvorlige hændelser på indkvarteringsstederne til Udlændingestyrelsen.

Indberetningspligten omfatter bl.a. mistanke om radikalisering, chikane, hærværk, tyveri, brandstiftelse, seksuelle krænkelser og vold og trusler, magtanvendelse samt andre alvorlige konflikter mv. Indberetning skal ske, uanset om forholdene er rettet mod beboere på indkvarteringsstederne, mod personalet eller mod andre personer, som opholder sig på eller besøger indkvarteringsstederne.

Indberetningerne sendes til Udlændingestyrelsen på to forskellige skemaer, henholdsvis skema IN8 om mistanke om radikalisering eller kriminalitet begået med ekstremistisk motiv og skema IN9, som omfatter de øvrige kategorier i indberetningsordningen.

2. Det forekommer fra tid til anden, at en konkret hændelse omfatter flere forhold, som hver især er indberetningspligtige – eksempelvis hærværk og trusler.

Hvis de indberetningspligtige forhold, der udspringer af samme konkrete hændelse, alle er omfattet af skema IN9, skal indkvarteringsoperatøren sende én indberetning, som beskriver alle forholdene, på IN9-skemaet til Udlændingestyrelsen. Indkvarteringsoperatøren skal dog sende en indberetning for hver person, som er involveret i de indberetningspligtige hændelser. Herefter opretter Udlændingestyrelsen en sag pr. person i styrelsens elektroniske sagsbehandlingssystem under det emneord, som bedst beskriver hændelsen.

Mistanke om radikaliserings skal imidlertid altid indberettes særskilt på skema IN8, og indkvarteringsoperatørerne skal sende sådanne indberetninger direkte til Politiets Efterretningstjeneste (PET) samtidig med fremsendelsen af indberetningen til Udlændingestyrelsen og det lokale politi.

3. Det forekommer ligeledes fra tid til anden, at en person, som tidligere er blevet indberettet, på ny bliver involveret i en indberetningspligtig hændelse. I sådanne tilfælde skal indkvarteringsoperatøren sende en ny indberetning om personen.

Indberetningspligten gælder for de hændelser, som en indkvarteringsoperatør iagttager eller på anden vis får kendskab til. Udlændingestyrelsen har ikke grundlag for at vurdere, om antallet af indberetninger om mistanke om radikaliserings ligger på et forventeligt niveau.

4. Indberetningspligten gælder sideløbende med pligten til at politianmelde alle former for kriminalitet og mistanke om kriminelle forhold på indkvarteringsstederne samt pligten til at sende indberetning om mistanke om radikaliserings direkte til PET samtidig med fremsendelsen til Udlændingestyrelsen og det lokale politi.

Indkvarteringsoperatørerne kan således ikke undlade at indberette en hændelse eller en mistanke om radikaliserings til Udlændingestyrelsen under henvisning til, at hændelsen eller mistanken i stedet er politianmeldt.

Udlændingestyrelsen har ikke kendskab til, at indkvarteringsoperatørerne skulle foretage anmeldelser til Midt- og Vestjyllands Politi af forhold, som er omfattet af operatørernes indberetningspligt, uden at sådanne forhold tillige indberettes til styrelsen.

Udlændingestyrelsen bemærker i den forbindelse, at styrelsen har løbende drøftelser med indkvarteringsoperatørerne om indberetningsordningen, og at styrelsen fører tilsyn med indkvarteringsoperatørernes praktiske administration af ordningen, herunder om operatørerne indberetter de forhold, som er omfattet af indberetningspligten i overensstemmelse med proceduren herfor.

5. Udlændingestyrelsen har opgjort antallet af oprettede sager i styrelsen i anledning af modtagne indberetninger om mistanke om radikaliserings på indkvarteringsstederne i perioden fra og med 2016 til og med 2021.

Styrelsen har følgende bemærkninger til opgørelsen:

- Der er en stor variation i alvoren og karakteren af de hændelser, der er beskrevet i indberetningssagerne. Denne variation kommer i sagens natur ikke til udtryk i opgørelserne, som alene viser antallet af oprettede sager.
- Indberetninger kan omhandle hændelser, hvor flere personer er involveret. I disse tilfælde oprettes én sag pr. identificeret person. Derfor kan antallet af oprettede sager være større end antallet af bagvedliggende hændelser.
- Indberetningerne vedrører alle former for mistanke om radikaliseringsstederne. Der kan således også være tale om indberetninger om hændelser, som har været rettet mod beboere, og som er udøvet af enten uidentificerede personer eller personer identificeret som ikke-beboere.
- Indberetningsordningen er løbende gennem årene blevet udviklet og formaliseret, bl.a. med indførelsen i 2015 af en særlig funktionspostkasse, som indberetningerne skal sendes til, og med indførelsen i 2016 og 2017 af særlige indberetningskemaer. Datagrundlaget for statistiktræk har på den baggrund også ændret sig gennem årene.

Antallet af oprettede sager i Udlændingestyrelsen i anledning af modtagne indberetninger om mistanke om radikaliseringsstederne i perioden fra og med 2016 til og med 2021 er opgjort til:

År	2016	2017	2018	2019	2020	2021	I alt
Antal oprettede sager	68	31	23	18	3	6	149

Opgørelsen omfatter antallet af indberetninger fra hele indkvarteringsnettet og således ikke kun fra udrejsecentre.

Opgørelsen er foreløbig og er opgjort på baggrund af registreringer i udlændingemyndighedernes elektroniske sagsbehandlingssystem til og med den 2. februar 2022.

Generelt bemærkes, at de statistiske oplysninger er behæftet med usikkerhed, da det elektroniske sagsbehandlingssystem er opbygget som et journaliserings- og sagsstyringssystem og ikke som et egentligt statistiksystem.

6. Endelig henviser Udlændingestyrelsen til besvarelsen af 1. juli 2021 af spørgsmål nr. 495 (alm. del), stillet af Udlændinge- og Integrationsudvalget den 21. maj 2021.

Besvarelsen indeholder en opgørelse over antallet af oprettede sager i Udlændingestyrelsen i anledning af modtagne indberetninger vedrørende henholdsvis Udrejsecenter Sjælsmark, Udrejsecenter Kærshovedgård og Udrejsecenter Avnstrup. Antallet af sager er fordelt på kalenderår for perioden fra centrenes åbning/omdannelse til udrejsecenter og til den 3. juni 2021. Antallet af sager er endvidere fordelt på kategori/overordnet emne for indberetningerne, herunder kategorien 'mistanke om radikaliserings'.

Opgørelsen i den tidligere besvarelse omfatter alene udrejsecentre og oplysninger indtil den 3. juni 2021. Udlændingestyrelsen kan supplerende hertil oplyse, at styrelsen i 2021 har oprettet 1 sag om indberetning om mistanke om radikaliserings med relation til et af udrejsecentrene.

Opgørelsen er foreløbig og er opgjort på baggrund af registreringer i udlændingemyndighedernes elektroniske sagsbehandlingssystem til og med den 2. februar 2022.

Generelt bemærkes, at de statistiske oplysninger er behæftet med usikkerhed, da det elektroniske sagsbehandlingssystem er opbygget som et journaliserings- og sagsstyringssystem og ikke som et egentligt statistiksystem."

For så vidt angår forudsætningerne for at foretage indberetninger henvises der til den samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 221 (alm. del) fra Udlændinge- og Integrationsudvalget vedrørende PET's arbejde med at uddanne relevante medarbejdere i at forebygge radikaliserings, herunder for at sikre, at personalet på centrene og de relevante tilknyttede myndigheder har kendskab til, hvorledes der skal handles, såfremt der konstateres tegn på radikaliserings og voldelig ekstremisme.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet endvidere indhentet bidrag fra Justitsministeriet. Justitsministeriet har indhentet bidrag fra Rigspolitiet, der har oplyst følgende:

"Rigspolitiet har til brug for besvarelsen indhentet en udtalelse fra Midt- og Vestjyllands Politi.

Midt- og Vestjyllands Politi oplyser, at der i overensstemmelse med Rigspolitiets vejledninger om oprettelse, registrering og indberetninger løbende bliver foretaget indberetninger til PET, når Midt- og Vestjyllands Politi foretager eller modtager underretninger om radikaliseringsbekymringer.

Midt- og Vestjyllands Politi orienterer ikke systematisk Udlændingestyrelsen i forbindelse med de ovenfor omtalte registreringer hos politiet.

Midt- og Vestjyllands Politi oplyser endvidere, at politikredsen er bekendt med, at Udlændingestyrelsen har etableret et indberetnings-system til sine centre, der bl.a. – via indberetningsskema IN8 – vedrører indberetning af radikaliseringsbekymringer fra centermedarbejdere (eksempelvis medarbejdere fra Kriminalforsorgen eller andre operatører), og at både PET og det lokale politi skal orienteres ved en sådan indberetning.

Midt- og Vestjyllands Politi oplyser, at der ved en gennemgang af relevante systemer i politikredsen ikke ses at være modtaget sådanne indberetninger fra centerpersonalet på Udrejsecenter Kærshovedgård.

Midt- og Vestjyllands Politi har dog fra Nordsjællands Politi modtaget en sådan indberetning den 20. juli 2021. Denne indberetning ses udarbejdet af centerpersonalet fra Udrejsecenter Sjælsmark.

Politikredsen oplyser afslutningsvis, at der ofte modtages indberetninger om for eksempel vold, trusler, hærværk mv. fra centermedarbejdere. Disse indberetninger kan føre til egentlige anmeldelser om strafbare forhold, der oprettes og behandles som øvrige straffesager i kredsen.”

Udlændinge- og Integrationsministeriet bemærker, at det i spørgsmålet ikke er nærmere beskrevet, hvornår eller hvor Midt- og Vestjyllands politi skulle have oplyst, at de løbende modtager anmeldelser om radikalisering fra Udrejsecenter Kærshovedgård.

For så vidt angår indkvarteringsoperatørernes pligt til at indberette ved mistanke om radikalisering henvises der til ovenstående bidrag fra Udlændingestyrelsen. Det bemærkes hertil, at indberetningspligten, som følger af operatørkontrakterne, ikke kan tilsidesættes eller erstattes af en politianmeldelse.

Der henvises derudover til de samtidige besvarelser af spørgsmål nr. 222 og 224 (alm. del) fra Udlændinge- og Integrationsudvalget.

Mattias Tesfaye

/

Louise Ersbøll Leimand